

Rumunia

Na tej stronie zawarto informacje na temat sądów szczególnych w Rumunii.

Sądy szczególne

Sąd Rodzinny i Nieletnich w Braszowie (Tribunalul pentru Minori și Familie)

Sąd Rodzinny i Nieletnich w Braszowie rozpoznaje sprawy o przestępstwa popełnione przez nieletnich lub wobec osób małoletnich. Przed utworzeniem tego sądu szczególnego tego rodzaju sprawy rozpoznawał Sąd Okręgowy w Braszowie.

Okręgowe sądy szczególne

W Rumunii działają trzy okręgowe sądy szczególne (dawne okręgowe sądy gospodarcze):

Okręgowy Sąd Szczególny w Klużu (Tribunalul Specializat Cluj),

Okręgowy Sąd Szczególny w Mureș (Tribunalul Specializat Mureș),

Okręgowy Sąd Szczególny w Argeș (Tribunalul Specializat Argeș).

Orzekają one w sprawach dotyczących przedsiębiorców. Za przedsiębiorcę uznaje się każdą osobę prowadzącą działalność gospodarczą.

Sądy wojskowe

Właściwość sądów wojskowych określono w kodeksie postępowania karnego. Każdy sąd wojskowy ma status jednostki wojskowej.

Struktura hierarchiczna sądownictwa wojskowego jest następująca:

cztery wojskowe sądy okręgowe (w Bukareszcie, Klużu-Napoce, Jassy i Timișoarze),

Wojskowy Sąd Terytorialny w Bukareszcie,

Wojskowy Sąd Apelacyjny w Bukareszcie.

Personel sądów wojskowych stanowią sędziowie wojskowi, urzędnicy, archiwiści i inni pracownicy.

Wojskowe sądy okręgowe

W Rumunii działają cztery wojskowe sądy okręgowe, które znajdują się w następujących miastach:

Bukareszt

Kluż-Napoka

Jassy

Timișoara

Wojskowe sądy okręgowe, jako sądy pierwszej instancji, rozpoznają sprawy dotyczące wszystkich przestępstw popełnionych przez personel wojskowy do stopnia pułkownika włącznie, a także inne sprawy przewidziane w przepisach szczególnych.

Wojskowy Sąd Apelacyjny w Bukareszcie.

Wojskowy Sąd Apelacyjny w Bukareszcie rozpoznaje:

jako **sąd pierwszej instancji** – sprawy o przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu narodowemu, takie jak: zdrada stanu, zdrada stanu przez przekazanie państwowych tajnych informacji wywiadowczych, zdrada stanu przez podżeganie wroga, działania przeciwko ustrojowi konstytucyjnemu, wrocie działania przeciwko państwu, szpiegostwo, atak zagrażający bezpieczeństwu narodowemu, atak przeciwko społeczeństwu, dywersja, dezinformacja, propaganda wojenna, działanie przeciwko interesowi państwa, ujawnienie informacji zagrażających bezpieczeństwu narodowemu, przestępstwa przeciwko osobom objętym ochroną międzynarodową, nieujawnienie przestępstw przeciwko bezpieczeństwu narodowemu popełnionych przez personel wojskowy, przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu narodowemu Rumunii przewidziane w przepisach szczególnych, popełnione przez personel wojskowy, przestępstwa popełnione przez sędziów wojskowych sądów okręgowych oraz przez prokuratorów wojskowych z prokuratury przy wojskowym sądzie okręgowym, przestępstwa popełnione przez generałów, marszałków i admirałów, a także przewidziane w ustawie wnioski o przeniesienie;

jako **sąd apelacyjny** – apelacje od wyroków wydanych w pierwszej instancji przez wojskowe sądy okręgowe;

spory o własność między wojskowymi sądami okręgowymi położonymi w jego okręgu oraz apelacje od wyroków wydanych przez wspomniane sądy zgodnie z przepisami prawa.

Sądy administracyjne

W Rumunii nie istnieją osobne sądy administracyjne. Właściwy do rozpoznawania spraw administracyjnych jest wydział administracyjny sądu powszechnego.

Inne sądy szczególne

Trybunał Konstytucyjny

W Trybunale Konstytucyjnym zasiada dziewięciu sędziów powoływanych na dziewięcioletnią kadencję bez możliwości jej przedłużenia lub odnowienia.

Trzech sędziów powołuje **Izba Deputowanych**, trzech sędziów – **Senat**, a kolejnych trzech sędziów – **Prezydent Rumunii**. Sędziowie Trybunału Konstytucyjnego w głosowaniu tajnym wybierają na trzyletnią kadencję Prezesa Trybunału Konstytucyjnego. Co trzy lata Trybunał Konstytucyjny wymienia jedną trzecią składu.

Zgodnie z art. 146 **konstytucji rumuńskiej** Trybunał Konstytucyjny posiada następujące uprawnienia:

orzeka o zgodności **ustaw** z konstytucją przed ich ogłoszeniem na wniosek Prezydenta Rumuni, przewodniczącego którejkolwiek z izb parlamentu, rządu, Wysokiego Trybunału Kasacyjnego i Sprawiedliwości, Rzecznika Praw Obywatelskich, co najmniej 50 posłów lub 25 senatorów, jak również z urzędu, w ramach każdej inicjatywy zmiany konstytucji;

orzeka o zgodności **traktatów** lub innych umów międzynarodowych z konstytucją na wniosek przewodniczącego którejkolwiek z izb parlamentu albo co najmniej 50 posłów lub 25 senatorów;

orzeka o zgodności uchwał **parlamentu** z konstytucją na wniosek przewodniczącego którejkolwiek z izb parlamentu, grupy parlamentarnej albo co najmniej 50 posłów lub 25 senatorów;

rozstrzyga zarzuty dotyczące zgodności **ustaw i rozporządzeń** z konstytucją podniesione przed sądami powszechnymi lub sądami arbitrażowymi w sprawach gospodarczych; skargę konstytucyjną może również wnieść bezpośrednio Rzecznik Praw Obywatelskich;

rozstrzyga **spory prawne** o randze konstytucyjnej między organami władzy publicznej na wniosek Prezydenta Rumunii, przewodniczącego którejkolwiek z izb parlamentu, premiera lub przewodniczącego Najwyższej Rady Sądownictwa;
nadzoruje przebieg **procedury** wyboru Prezydenta Rumunii i zatwierdza wynik głosowania;
opiniuje wnioski o zawieszenie Prezydenta Rumunii w sprawowaniu urzędu;
ustala wszelkie **okoliczności** uzasadniające udział urzędującej głowy państwa i zdaje sprawozdanie z tych ustaleń przed parlamentem i rządem;
nadzoruje **przebieg procedury** zwoływania i przeprowadzania referendum oraz zatwierdza wynik głosowania;
bada, czy zostały spełnione przesłanki obywatelskiej **inicjatywy ustawodawczej**;
orzeka w kwestiach niekonstytucyjności **partii politycznych**;
wykonuje inne **zadania** przewidziane w ustawie organicznej o Trybunale Konstytucyjnym (ustawa nr 47/1992, ogłoszona ponownie).

Prawnicze bazy danych

W internecie dostępne są następujące prawnicze bazy danych:

Wysoki Trybunał Kasacyjny i Sprawiedliwości publikuje swoje orzecznictwo na własnej [stronie internetowej](#);

sądy publikują streszczenia wydanych orzeczeń na portalu systemu sądownictwa, zob. np. [streszczenia orzeczeń Sądu Apelacyjnego w Bukareszcie](#);

[baza rumuńskich aktów prawnych](#), będąca własnością **Rady Legislacyjnej Rumunii** i przez nią prowadzona, zawiera pełne teksty rumuńskich aktów ustawodawczych (ustawy, rozporządzenia i decyzje rządu itp.).

Czy dostęp do tej bazy danych jest nieodpłatny?

Tak, dostęp do bazy danych jest nieodpłatny.

Powiązane strony

Właściwość sądów – Rumunia

Ostatnia aktualizacja: 24/02/2020

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja

Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.